

Bovengrond – Ondergrond

We zoeken naar nieuwe manieren van stad maken. We kijken vooruit naar een inspirerend toekomstbeeld in 2040, waar verschillende essentiële transitie al hebben plaatsgevonden. En vervolgens kijken we terug en beantwoorden de vraag; hoe zijn we daar gekomen? We verbeelden de transitie die hebben geleid naar de toekomst, en onderzoeken wie wat moet doen om het ook echt voor elkaar te krijgen.

Plangebied Marconiplein

ROTTERDAM MARCONIPLEIN

Van doorgang naar verbinding & verblijf

Het Marconiplein ligt op de scheidslijn tussen stadswijken van Rotterdam west en het Merwe-Vierhavengebied (M4H). Er komen maar liefst 7 wijken samen, wat mede oorzaak is van het ongedefinieerd karakter. Het is niet zozeer een plein als wel een knooppunt met weinig ruimtelijke kwaliteit dat wordt gedomineerd door autoverkeer. Onderdeel van het knooppunt is de Parklane, die zorgt voor de koppeling van Delfshaven en de binnenstad met de snelweg, de A20 en A13, en de aantakking aan Schiedam.

Het Marconiplein vormt zowel de entree van de stadswijken als de entree van het M4H-gebied. Daarnaast is het een knooppunt van dijken en landschapsstructuren die hier bij elkaar komen (waaronder een primaire waterkering). Het is een gebied dat sterk onderhevig is geweest aan de geschiedenis; ontworpen op het kruispunt van drie historische dijken, deels gebombardeerd bij het vergissingsbombardement in 1943. Daarna heeft het zich gaandeweg ontwikkeld tot een belangrijk autoverkeersknooppunt. Begin jaren 70 is hier een metrostation aan toegevoegd samen met de drie dominante Marconitoren die het gebied al van veraf markeren.

Ondergronds is het Marconiplein een knooppunt van kabels en leidingen, metrolijn en dijkprofielen.

Het Dakpark is de eerste stap in de transformatie van het havengebied: het voormalige rangeerterrein is omgezet naar een Big Shops-strip met daarop een park. De komende jaren gaat het

M4H-gebied drastisch getransformeerd worden tot een gemengd woon-werkgebied. De gebiedsontwikkeling M4H gaat uit van duurzaamheid en collectiviteit. Op het gebied van mobiliteit is het gebied zeer vooruitstrevend en beoogt een flinke verschuiving naar de modaliteiten voetganger, fiets en OV. Deze gebiedsontwikkeling is de directe aanleiding en kans om van Marconiplein een aantrekkelijk knooppunt te maken dat een belangrijke schakel is tussen de stadswijken en het te herontwikkelen M4H-gebied.

KNELPUNTEN

Het huidige Marconiplein kent een aantal knelpunten:

- 1) **Ontbreken verblijfskwaliteit:** Het huidige Marconiplein is een plek waar ruimte is voor doorgang maar niet voor verblijf. Het plein wordt niet ervaren als plein: autoverkeer domineert, de omliggende wijken zijn slecht verbonden voor langzaam verkeer en de ruimte 'loopt' weg. Ook de hoogteverschillen werken in de huidige situatie als barrière
- 2) **Verkeersmodaliteiten zijn niet in balans:** Als OV-punt heeft het Marconiplein niet de gewenste uitstraling. De auto bepaalt het ruimtegebruik en er zijn veel barrières voor fietsers en voetgangers.
- 3) **Het gebied is niet klimaat-bestendig:** De huidige inrichting is stenig en is een hiaat in de Groene Connectie. Daarnaast is er een opgave om de bestaande dijkstructuren te versterken.

De aanwezigheid van veel ondergrondse infrastructuur maakt het lastig tot een oplossing te komen die aan alle knelpunten recht doet.

SPEERPUNTEN

De opgave voor Marconiplein is het transitiegebied dat het nu is, om te vormen naar een plek die verankerd is in de omgeving waardoor de omliggende wijken verbonden zijn en er aantrekkelijke verblijfsgebieden ontstaan. Deze opgave is breed en belangrijk is dat deze gekoppeld wordt aan de thema's mobiliteit, stedenbouw en landschap. We kunnen dit vertalen in drie speerpunten: de mobiliteitstransitie, klimaatadaptatie en de knooppunten-ontwikkeling.

- 1) **Mobiliteitstransitie:** Rotterdam ontwikkelt zich naar een stad waar meer ruimte komt voor de voetganger, de fiets en om te verblijven. De Rotterdamse Mobiliteitsaanpak (RMA) is het uitgangspunt bij deze transitie. Een van de leidende principes in de RMA is dat er ruim baan is voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer. Voor het Marconiplein betekent dit een grote ommezwaai. Het ontwerp voor deze ingewikkelde knoop grijpt in op het verkeerssysteem op meerdere schaalniveaus. In het Ruimtelijk Raamwerk voor M4H is Marconiplein als hub een belangrijke schakel in het mobiliteitssysteem. De programmering en inpassing zijn van invloed op het slagen van M4H maar ook op de beleving van het Marconiplein zelf.
- 2) **Klimaatadaptatie:** Marconiplein ligt op een kruispunt van dijken. Het plein zelf is compleet verhard. Er ligt een grote uitdaging om de verschillende landschappelijke lijnen te versterken en om te zetten van barrière naar verbinding en verblijf. Daarnaast zorgt klimaatverandering voor urgentie om de primaire waterkering (Schiedamseweg naar het Dakpark) aanzienlijk te verhogen. Voor een betere waterberging is het belangrijk om verhard oppervlak om te zetten naar groen.
- 3) **Knooppunten-ontwikkeling:** het Marconiplein is een belangrijk stedelijk knooppunt met een verbindende functie voor Rotterdam West. De samenkomst van de verschillende wijken en de mix in functies (kantoor, industrie, wonen en OV) geven aanleiding om het knooppunt met programma te versterken. Verbondenheid is een belangrijk thema bij knooppunten. Het is wenselijk om de te ontwikkelen delen van M4H te verweven met de bestaande wijken in west. Het is belangrijk om de benodigde verbindingen te faciliteren en waar mogelijk bebouwing toe te

voegen om het weefsel te versterken. Transformaties en nieuwbouw bieden ruimte om het programma te laten bijdragen aan de gewenste verbinding en verblijfskwaliteit.

Relevante links:

<https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/mobiliteitsaanpak/>

<https://www.citydealklimaatadaptatie.nl/steden/rotterdam/>

<https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/omgevingsvisie-5-perspectieven/>

https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7704685/1/s19bb012319_1_51913_tds

<https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/vuistregels-bouwen/>

<https://m4hrotterdam.nl/nieuws/ruimtelijk-raamwerk-m4h-2/>

<https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/goede-en-slimme-groei/>